

Зміст

<i>Передмова</i>	6
<i>Вогонь, вода і сталеві труби</i>	7
<i>Мрія про єдинорога</i>	15
<i>Перевал</i>	29
<i>Двобій</i> (у співавторстві з <i>Максом Пшебильським</i>)	49
<i>Факір</i>	63
<i>Невмирущий</i>	66
<i>Страшна історія</i>	79
<i>Мрія</i>	87
<i>Експансія</i>	95
<i>Вогневиця</i>	99
<i>Вогняні дзеркала</i>	120
<i>Зроблено в Україні</i>	144
<i>Вершники (переклад В. Геніка)</i>	152
<i>Втеча</i>	179
<i>Лицедії</i>	201

<i>Шаніто-Порт</i>	217
<i>Таємниче відкриття</i>	234
<i>Переступити через себе</i>	236
<i>Млинці</i>	242
<i>Всесвітній Заєць</i>	256
<i>Нарада</i>	285
<i>Фата-моргана</i>	287
<i>Ключ на старт</i>	294
<i>Чарівні комахи пана Інсектимуса</i>	304



MSX

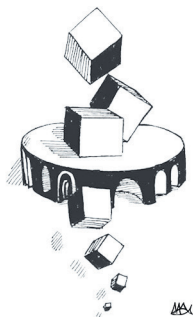
Передмова

До цієї збірки увійшли твори дуже різних фантастичних напрямків. Містика, казки, горор, козацьке фентезі, просто фентезі. Подорожі в часі, химерна фантасмагорія, гумор, історична фантастика... Головне, що все це – українська фантастика.

Щодо розмаїття жанрів... Як то кажуть, то не баг, а фіча. Бо кожен, хто візьме цю книжку до рук, обов'язково знайде те, на що найсильніше відгукнеться його серце.

Одне з оповідань збірки написано у співавторстві з Максом Пшебильським. І це неймовірний досвід спільної праці.

Приємного читання!





Вогонь, вода і сталеві труби

Ту історію Данило Жерелюк розповів мені напідпитку з нагоди вдалої халтури. Божився, що чиста правда. Та я вже далі перепитувати не став, тому що дуже дивно. Проте Данилу вірю, бо довгі роки працювали разом у міськводоканалі. Згодом об'єднали нас із обласною конторою, і всю бригаду оптимізували під корінь. Я відтепер приватним перевезенням заробляю, а Данило – хіба він із трубами розлучиться? Та ніколи, бо майстер, яких пошукати!

Загалом, сталося так. Минулої осені проводив Данило воду десь у приватному будинку під Полтавою. Проводу вставив допізна, і до чого не приступиться – все якось не прядеться. Хоч і переробляв за якимись нездарями, але й сам – то тут хибу дасть, то там накосячить. А Сухарець Ілля Тимофійович, господар, навпаки, так поглядав на Данилову метушню, немов іншого й не чекав. Одначе Данило старався, тому що знав – Ілля Тимофійович неприємний, але дуже впливовий чоловік. Він керував великою будівельною фірмою, тому був здатен Данила завалити роботою або закопати перед іншими замовниками довіку. Ближче до півночі все ж дав Данило воду. Сухарець розплатився, Данило сів у машину – і за півгодини, нате-бо, мотор укляк намертво! А зранку чекає зустріч у Полтаві.

Данило хапає тоді розвідні ключі – та мерщій ходу до останньої електрички. Встиг, їде, вже й зморило його, раптом десь на півдорозі чує кризь дрімоту – скандал. Прокидається – всі пасажири, а були там лише жінки та якийсь старигань, чимдуж тікають із вагону. Лишаються Данило та рудий дядько в залізничній уніформі. Та ще два бешкетники, що лізуть до того дядька з кулаками.

Перша думка – теж утекти, добре, що тамбур недалеко. Але потім усередині щось йойкнуло, так прикро стало за залізничника. Данило геть не схожий на боксера. Маленький, спритний та моторний – якраз такий, щоби під будь-яку трубу пірнути. Він вийняв тихенько кілограмовий трубний ключ, пропхнув його в рукав куртки – і по черзі злегка так загилив обом. Нечесно? А вдвох на одного – то як? Доки розбишаки обмірковували отримане на підлозі, оголосили Полтаву.

На пероні рудий потягнув Данила за собою:

– Друже, я зобов'язаний тобі, то не пробачу, якщо не відсвяткуємо цю справу. Ходімо, почастунок із мене.

Данило почав відмовлятися, рудий його – вмовляти. Звісно, що врешті умовив. Дорогою дивувався Даниловій силі. Той зізнався, що заховав у рукаві інструмент, і показав ключа.

- То ти наш, водопровідний! – зрадив той.
- Водопровідний. А ти хіба не залізничний?

Данило придивився до його петлиць – молоточок і розвідний ключ, але на тлі вежі.

- Я й те, й те.
- Чого від тебе гопники хотіли?

Рудий похитав головою:

- Може, гопники, а може, їх Суховій підіслав.
- Хто такий?
- Краще не знати.

- Стривай, куди ми йдемо? – Данило помітив, що замість того, щоби податися до міста, вони раптом знову попрямували до залізниці...

Рудий підвів Данила до кованих, сто разів перефарбованих дверей і якимось урочисто промовив:

- Вважаю, що тобі можна...

Данило глянув догори, та ледве встиг розтулити рота, як його легенько – раз! – і проштовхнули всередину, типу йди та мовчи. Широченна темна вежа, в ній старовинні ажурні сходи з ковкого чавуну. І скільки сходових майданчиків, стільки вікон – бійниць із друзками скла. По осі башти, в прогоні сходового «гвинта», стирчить сталева труба – двохсотка, впирається нагорі у днище величезного залізного бака. Піднялися приблизно до п'ятого поверху, врівень із баком. Поверхи Данило рахував умовно, за рядами бійниць. Рудий постукав у овальні двері. Ті спочатку трохи прочинились, випустили дещицю тютюнового диму, потім із гуркотом одлетіли назовні. Схвальний крик, чоловіча лаписька загарбала супутника Данила за ший, втягнула всередину. Рудий тільки встиг махнути: «Заходь!»

Усередині задушливого іржавого бака за дерев'яним столом забивали «козла» троє чоловіків у формених тужурках. Кімната освітлювалась допотопними залізничними ліхтарями, смерділо гасом. Данило придивився і ледь не засміявся – всі троє руді, як його попутник.

Той, що відчиняв двері, по-собачому потягнув носом:

– Ну, ти майже наш – водяним духом повіяло. Ставку, звідки він узявся? – голос був низький, глухий та начальницький.

– На мене в електричці напали. Суховіївська згряя. Ледь на пісок не стерли. А він їх отоварив, – Ставко на кожній фразі затинався, ніби його звинувачували, а він виправдовувався.

Данило зрозумів: той, що здоровенний – він і старший. Підійшов, із гідністю простягнув п'ять:

– Жерелюк.

– Бурчак. Знайомся, це помічник мій, Криничко. А той хирлявий – Нетеча. Зіграємо партійку? Влаштувайся, в парі зі Ставком. Нетечо – наливай, роздавай, чого сидиш? Ставку, розповідай, як успіхи.

– Та нема чим пишатися, шефе. Спочатку добре йшло, угробив я Суховієві воду. А тоді, таке враження, що йому хтось дуже кмітливий став допомагати.

– З наших? – Бурчак грізно оглянув свою команду.

– Ні... Та я ж не бачив, до будинку-бо Суховія близько не підійти, занюхає. Там захист знаєш, який...

– Занюхав, мабуть, раз своїх підіслав. Гаразд, про це ще поміркуємо. Ти, Ставку, пояснив гостеві, хто ми є?

– Не встиг.

– Тоді знай, Жерелюку, ми – залізничні водяники.

– Водопровідники?

– Кажуть тобі – водяники. Водопровідник має справу з наслідками, а ми – з причиною. Вміємо всього багато. Хоча неприємності теж великі... По нашій дорозі є покинута заводська вузькоколіяка, поруч із нею – старовинна водонапірка. Ставко в ній народився. А тепер і колишній завод, і вузькоколіяку, й, головне, цю давню вежу Суховій хоче знести під забудову. І влаштувати там бійню, копильню та сміттєспалювальний завод. Насправді він просто владу показує свою. Ось і впираємося – хто кого. Водяникові без рідної водокачки залишитися – то просто труба. Однаково що душу занепасти. Але й Суховію, коли він у людській подобі перебуває – теж без води ніяк. Коротше! Нетечо... Відтепер тобі «мочити» Суховія. Не впораєшся – стягнемо. А дізнаюся,

що хтось злигався із сухими – той поїде до Сахари водогін будувати. Всім зрозуміло?..

– Та не тріпайся ти, Бурчаку! – несміливо попрохав його Нетеча. – Тютелька в тютельку зробимо.

Бурчак грюкнув по столу кулаком так, що підстрибнули кісточки доміно:

– Скільки разів прохав я тую «тютельку» забути! Ти полтавський водяник чи хто? Тютелька твоя – кохання у гномів. А ми кажемо – шелига в шелигу.

Данило Жерелюк усміхнувся – рідні слова! Адже він знав достоту, що шелига – верхня частина водостічної труби, завжди порожня, в яку заходять інші труби.

Веснянкуватий дужий Бурчак трохи заспокоївся і, дивлячись на Данила уважними, але вже зовсім не сердитими водяними очима, лагідно промовив:

– За порятунок нашого товариша від рук суховіївських бандитів оголошуємо тобі подяку та вручаємо приз. Відтепер ти не матимеш проблем із будь-якою вологою. Забажаєш пити – хоч узвар до пустелі постачатимемо. Вирішиш умитися – вода потече сама собою, навіть крана крутити не треба. Але найголовніше, що вода буде навіть під час профілактичного ремонту – м'яка, мов дощівка.

– А як же для роботи?

– Ох, і шахрай же ти, Жерелюку! Робота тільки від тебе залежить. Гаруй, як гребельний млин, і будеш у лимонаді по дужку. А зараз – додому! – він владно махнув рукою, і Данило тієї ж миті опинився вдома, голий, намилений і у ванні.

Водопровідні не збрехали, став Данило водяним богом. У замовленнях купався, гроші текли рікою, щастя в душі було – море! Не від багатства, а тому, що з любов'ю та без перешкод робив свою роботу.

Минули осінь та зима, а навесні знову покликав Сухарець. Пішла від нього вода, саме повітря у трубах стогнало ночами, мов той астматик. Цього разу Данило швидко впорався з бідою. Щоправда, сам не розумів, як це вдалося, – лише своїм

новим даром спрацював. І страшно стало – ніби напrawdę «сухими повіяло». Все чекав на якусь каверзу – й ось, від'їхавши добряче від будинку Сухарця, біля автобусної зупинки помітив щуплого рудого чоловічка. Починало сутеніти, і здалося, що чоловічок – викапаній Нетеча. Тут тільки Данило зметикував, кого водяники називали Суховієм. Осоружно зробилося, зовсім кепсько. Біля платформи кинув машину, купив квиток на електричку, сів чекати. З'явився Нетеча. А як підійти, що сказати? Що через нього, Данила, Сухарцеві тепер водяники не страшні, тому він точно знесе водогінну башту Ставка? Та й хто Нетеча? Комаха, пішак. Поговорити би з самим Бурчаком... І теж цікаво – той Сахарою задля красного слівця лякав чи справді здатен заслати? Поки Жерелюк був у роздумах, поруч із Нетечею вирости два руді здоровили. Данило їх раніше не бачив. Нетеча знітився, ті взяла його попід руки... Підійшов поїзд.

Полтава. Водонапірну вежу поряд із залізничними коліями Данило побачив одразу – ошатна, струнка, над віконцями цегляні візерунки. Тільки замала якась – навряд чи всередині так просторо, як там, куди його вперше привів Ставка. Але руді попрямували саме до неї. Нетечу тягнули під пахви. Він упирався та квилів. Його то підіймали над землею, й носакі черевиків борознили асфальт, то він приречено крокував сам. Для всіх, окрім Данила, ця трійця залишалася просто п'яною компанією.

Нешасного Нетечу затягли до башти. Ковані двері не зачинили. Данило зважився, зробив крок усередину, й одразу відскочив до стіни, подалі від світлого отвору. Щось м'яке торкнулося ніг, промайнули два жовті ока, мов місяць уповні. Із шипінням убік метнулася кішка.

Ті, що вели Нетечу, почали неспокійно оглядатися:

– Оковите, чуєш? Хтось, либонь, Крапельку налякав.

Данило почув, як обидва старанно, шумно тягнуть носом повітря.

– Та ні... Сухими не пахне, людиною наче теж. Це Крапля мишей жере. Стій, Драгнюку! Ох, дрібний ти, Нетечо, що ті сльози курячі, а такий важкий. Нумо, йди сам уперед.

Процесія попленталася нагору. Гупнув кулак, загуркотили двері. Данило перевів подих. Руда Крапелька вмивалась на підвіконні нижньої бійниці й не збиралася знімати тривогу.

Вежа була метрів п'ять у діаметрі, з хисткою драбинкою, що вилялася по стінах і хиталася від кожного кроку. Нагорі містився сталевий резервуар, у якому виднілись іграшкові дверцята, точніше, овальний люк півметра заввишки. В такий можна, авжеж, пролізти. Але вільно розміститися в баку п'ятьом, та ще й забивати «козла», сидячи за столом, – ніколи!

А все ж усередині хтось був. Данило чув голоси, проте слів не розбирав. Начебто, Нетеча виправдовувався. Бурчак гуркотів так, що стінки бака тремтіли. І ось Данилові здалося, що Бурчак промовив – «Жерелюк». Ні, не здалося, він точно сказав! Ех, скотитися б зараз по драбині! Данило глянув униз і ніби приріс до поруччя – боявся висоти.

Нарешті, лайка вшухла. Неголосно бухнув бас Бурчака, щось коротко відповів Нетеча. Тиха шамотня. Грюкнула віконна рама. М'яке гепнулося об асфальт. Данило не думав, що в баку немає вікон. Нудота підступала тільки від думки, що зараз лежить там, на землі, під баштовою бійницею.

В баку, мов не було нічого, загупали кісточки доміно. Данило навпомацки спустився, вийшов назовні. Не було ніякого тіла. Тільки під вікном темніла калюжа, а в ній борсався черв'ячок. Данило намацав у кишені маленьку пляшку негазованої мінералки, відкрутив ковпачок, двома пальцями підняв черв'ячка і пустив у воду. Пляшку знову закрутив.

Вдома Данило випустив черв'ячка у ванну, що її за хвилину до того за бажанням миттєво наповнив джерельною водою. Хробак на світлі видався розумним, банькатим.

– Нетечо, ти як? – про всяк випадок запитав Данило.

В голові тонесенько відгукнулося: